

## Nijmegen-marschen

Kungliga nederländska förbundet för Fysisk fostran organiserar den 15 till 18 juli 2003 den 87:e internationella fyradagars långdistansmarschen i Nijmegen. Marschen är 16 mil och avverkas på fyra dagar. Män bär dessutom 10 kilos packning och medaljen som erhålls får bäras till svensk uniform.

40 000 deltagare från olika länder går marschen, varav 5 500 militärer som bor i militärförläggningen Camp Heumensoord.

Sverige har representerats av en militär delegation i Nijmegen sedan 1967. Centraförbundet för Befälsutbildning (CFB) samordnar årets svenska militära deltagandet.

Kontingentsdeltagare ska ha anknytning till Försvarsmakten eller frivillig försvarsor-

ganisation och ska ha fyllt 18 år. Kontingents storlek är begränsad till 200 deltagare.

Före den 8 juni ska deltagarna ha avlagt ett obligatoriskt marschprov, omfattande minst 80 km marsch och som genomförts inom två dygn om etapper på 40 + 40 km. De ska även ha tränat totalt minst 400 km i marschsträckor överstigande 30 km.

Kostnaden för deltagande i Svenska Nijmegenkontingenten 2003 är 1 600 kronor samt resekostnader till och från Nijmegen.

Mera information finns att läsa på Internet:

<http://svenska.mil.nijmegen.org/> och [www.4daagse.nl](http://www.4daagse.nl)



## Första kvinnliga flygöversten

Den 1 april utnämndes fyra flygofficerare till överste.

En av dem är **Ingela Mathiasson**, stabschef vid F 7 i Såtenäs, som därmed är den första kvinnliga flygofficer som befordrats till överste.

De övriga tre är:

**Rafael Bengtsson**, som samtidigt tillträdde befattningen som chef för F 20 i Uppsala.

**Lars Jäderblom**, flygattaché vid svenska ambassaden i Washington DC, USA.

**Bo Bengtsson**, som tjänst-

gör i Högkvarterets grundorganisationsavdelning.

Den 1 februari utnämndes också **Mats Andersson** till överste. Han tjänstgör i Natos staben SHAPE i Mons, Belgien.

## Meteor – europeisk radarjaktrobot utvecklas

Sverige ska medverka i utvecklingen av en ny radarjaktrobot benämnd Meteor. Övriga nationer är Frankrike, Italien, Spanien, Storbritannien och Tyskland.

Meteor är en jaktrobot av BVR-typ, d v s med lång räckvidd som medger avfiring mot mål utan visuell upptäckt (Beyond Visual Range). Den kommer att kunna användas på olika flygplanstyper, såsom Gripen, Eurofighter och Rafale.

Meteor planeras att bli operativ efter 2010.



I projektet representeras Sverige av Försvarets materielverk.

Den brittiska försvarsmate-

rielmyndigheten Defence Procurement Agency (DPA), som företräder de övriga länderna i upphandlingen, har

tecknat kontrakt om att påbörja utvecklingsarbetet med Matra British Aerospace Dynamics (MBDA). Företaget företräder ett industrikonsortium där Europas ledande robotindustrier ingår, bland annat Saab Bofors Dynamics.

### Prov med Gripen

Tillsammans med Eurofighter kommer Gripen att användas vid flygprov och provskjutningar. Därmed får Sverige en betydelsefull roll i utvecklingsarbetet.





## Tack och adjö F 10

Skånska flygflottiljen, F 10, i Ängelholm stängdes för gott vid en ceremoni den 20 december 2002. På plats fanns en stor del av personalen, den då tillträdande flygvapeninspektören **Jan Andersson** samt inbjudna gäster.

Vid ceremonien överlämnades flottiljens fana till chefen för Blekinge flygflottilj, F 17, i Ronneby. En symbolisk markering av att F 17 övertar traditionsansvaret för F 10.

F 17 har tagit över personalen från och driften av luftbevaknings- och stridsledningcentralen i Hässleholm, liksom F 10:s Gripen-flygplan.

På flottiljområdet i Ängelholm finns under 2003 en mindre personalstyrka i en awecklingsorganisation som ska tömma alla lokaler. Rivningsarbete av vissa byggnader pågår, bland annat ett motorkörningshus som specialbyggt för Gripen.

Flottiljområdet är klassat som ett militärt skyddsobjekt under hela 2003, men därefter lämnar Forsvarsmakten platsen.

F 10 flyttade till Barkåkra utanför Ängelholm 1945, efter att ha bildats på Bulltoftafältet i Malmö fem år tidigare. Fram till mitten av 1990-talet

fanns här tre jaktflygdivisioner, med flygplanstyperna J 22, J 21R, J 28 Vampire, J 29 Tunnan, J 34 Hunter och inte minst J 35 Draken. För att påminna om denna epok har det rests en minnesten på flottiljområdet.

Ett annat sätt att bevara minnet av F 10 är förbandsmuseet, men dess framtida lokalisering är inte bestämd. Visioner saknas dock inte, en idé är att etablera ett nytt förbandsmuseum i anslutning till Banverkets museum i Ängelholm.

## Hotet – en kommande biothriller

Under våren görs inspelningsarbetet av en biothriller med titeln *Hotet*, med regi av **Kjell Sundvall**. Filmen utspelar sig till stora delar i militära miljöer i Norrland.

Forsvarsmakten har i en överenskommelse från 2001 med produktionsbolaget Cinema Art, beslutat att medverka med erforderliga militära resurser vid inspelningen. Filmproduktionsbolaget bekostar logi och kost för deltagande personal ur Forsvarsmakten. De kom-

mer även att debiteras Forsvarsmaktens kostnader som inte kan härledas till militär övningsverksamhet.

Mestadels sker inspelningarna vid F 21 i Luleå, Vidsel-basen och i anslutning till Forsvarets materielverks provplats RFN. Arbetet inleddes i mitten av mars för att pågå under cirka sex veckor.

### Rekryteringsbefrämjande

Den militära flygverksamhet som speglas i *Hotet* inklude-

rar Gripen, transportflyg och helikoptrar.

– Åtagandet kommer endast marginellt att påverka vår ordinarie verksamhet. Enligt min uppfattning kan Forsvarsmaktens deltagande i filmen på ett positivt sätt bidra till det alltmer betydelsefulla rekryteringsarbetet, sade flygvapeninspektör **Jan Andersson** i en kommentar inför inspelningsstarten.

*Hotet* beräknas preliminärt ha biopremiär 2004.

## Ny chef för F 17

Den 1 april fick F 17 i Ronneby en ny flottiljchef. Det är överste **Lars Lundell** som tidigare tjänstgjort i Högkvarteret i Stockholm.

Den tidigare F 17-chefen överste **Lars Johansson** tjänstgör nu i Högkvarterets operativa insatsledning (Opil), men kvarstår som chef för det internationella snabbinsatsförbandet Swafrap AJS37.



## Midnight Sun Air Show

Årets enda militära flygdag arrangeras den 14 juni vid F 21 i Luleå. Uppvisningsprogrammet kommer bli a att innehålla flygvapnets flygplan och helikoptrar, med bland annat enskild och fyrgrupp JAS 39 Gripen och Team 60.

Dessutom P-51 Mustang, Vampire, Su-26, Tiger Moth, J 34 Hunter samt wingwalking med Pierre Holländer Flying Circus.

Gästande utländska flygvapen i markutställningen och förhoppningsvis i luften är Finland med F-18 Hornet, F-16 från Norge och från Storbritannien Nimrod, Tornado och Jaguar.

För den militära musiken svarar hemvärnsmusiken från

Gävle och på scenen kommer det att bli diverse artistuppträdanden.

Grindarna öppnas klockan 12.00 och flygprogrammet börjar 13.00 med modellflyg, fallskärmshoppning och civila flygplan. Klockan 15.00 startar det militära flygprogrammet där temat är flyget 100 år, flygplan som flugits på F 21 och internationellt flyg. Efter flyguppvisningen bjuds publiken på en musikövertäckning.

För smidigast transport till F 21 rekommenderas buss från Luleå centrum eller en cykeltur.

Information om Midnight Sun Air Show finns på Internet: [www.airshow.mil.se](http://www.airshow.mil.se)



## Tekniker prisbelönad

Löjtnant **Thomas Pekár** vid Taktikutvecklingsenhet TP84 i Sätenäs har av Kungliga Krigsvetenskapliga akademien tilldelats en belöning på 15 000 kronor samt belöningsmedalj i silver ur Lars och Astrid Albergers stiftelse. Till grund för belöningen låg hans insatser för framtagning och utprovning av varnings- och motmedelssystem i flygsimulatore till TP 84 Hercules.

## Storfrämmande vid FHS luftkrigsseminarium

Försvårshögskolans luftkrigsseminarie gick traditionsenligt av stapeln i januari. Cirka 180 deltagare från Försvårsmakten, Försvårshögskolan (FHS), totalförsvaret och försvårindustri deltog.

Seminarieret var en del av Försvårshögskolans stöd i Försvårsmaktens doktrinarbete och kunde i år presentera särdeles framstående

gäster: de amerikanska överstarna **John A Warden III** och **Phillip S. Meilinger** samt fil dr **John A Olsen**.

Phillip Meilinger är en av USA:s ledande luftkrigshistoriker, med fyra böcker och 60 artiklar i ämnet. Hans artikel *Ten Propositions Regarding Airpower* är obligatorisk läsning för alla USAF-officerare liksom *The Paths of Heaven:*

*The Evolution of Air Power Theory* som beskriver luftkrigskonstens utveckling.

På seminarieret beskrev Meilinger luftkrigskonstens utveckling till våra dagar och påvisade luftkrigsresursernas möjliga användningsområden i framtida lågnivåkonflikter.

John Wardens bok *The Air Campaign: Planning for Com-*

*bat* studeras vid flertalet militära utbildningsanstalter i västvärlden. Den låg också till grund för planeringen av luftkrigsoperationen i Gulfkriget 1991.

På Försvårshögskolan beskrev Warden ingående sin teori om fienden som ett system av system samt argumenterade om nu- och framtida luftkrigsoperationer uti-



Föreläsarna John Warden (t v) och Phillip Mellinger vid luftkrigsseminariet på FHS.



Seminariedeltagarna bestod mestadels av flygofficerare från landets flottiljer och skolor.



# Ungerska Gripen får Nato-status

Enligt det nya tilläggsavtal som i februari träffades mellan Försvarets materielverk och det ungerska försvarsdepartementet kommer de ungerska Gripen-flygplanen att modifieras till Nato-kompatibel status.

De 14 flygplanen, varav två tvåsitsiga JAS 39B, tas ur Försvarmaktens Gripen-bestånd.

Uppgraderingen gäller bland annat: lufttankningsförmåga, möjlighet att bära Nato-vapen inkluderande laserstyrda bomber, inbyggd syregenerator (OBOGS), engelskspråkliga färgdisplayer i cock-

pit samt ett Nato-interoperabelt kommunikationssystem.

Genom uppgraderingen har leveransen av de första flygplanen flyttats fram ett drygt år, till våren 2006.

Enligt avtal kommer flygplanen att hyras i tio år för att därefter köpas av Ungern.

Sverige kommer att förse det ungerska flygvapnet med omfattande operativ och taktisk utbildning av såväl piloter som teknisk personal. Sverige kommer även att tillhandahålla underhållsutrustning, simulatorer, reservdelar samt ett omfattande integrerat logistikstöd.

## Nygammal 32-pilot

Som nämndes i det förra numret av FlygvapenNytt hålls några få exemplar av Draken och Lansen i luftvärdigt skick. Men det gäller även att behålla kunskaperna om deras handhavande både på marken och luften vid liv.

Den dittills ende behöriga Lansen-piloten, kapten **Kjell Dahlberg** (till vänster på bilden) kommer att pensioneras under 2003. Därför har den rutinerade uppvisningspiloten major **Alf Ingesson-Thoor** (t h) återinflugits på typen, vars at-



tackversion han flög under en stor del av 1970-talet.

– Sånär som på en vecka var det 25 år sedan jag flög 32 senast, säger Alf Ingesson-Thoor.

– Trots en annan motortyp, ny instrumentering och radio kändes det hyfsat hemtamt. Fantastiskt vad gamla inlärda kunskaper sitter i.

från de erfarenheter som drogs i Gulfen.

John Olsen har studerat luftoperationen från ett irakiskt perspektiv genom att intervjuva irakiska avhoppare. Han har kartlagt Saddam Husseins innersta cirklar och hur han skyddar sig mot yttre hot.

På seminariet redovisade Olsen vilka faktiska möjlighe-

ter en luftkrigsoperation har att avgöra ett krig vid insatser mot det som i Wardens systemteori kallas ledarskapsringen (se faktrutan till höger).

För att flera än seminariedeltagarna ska få chansen att ta del av talen kommer FHS under våren att sända en video till flygvapnets förband och skolor.

Andra seminariedagen tog deltagarna sig an varsitt kapitel av utkastet till luftkrigsdoktrinen. Diskussionens vågor gick höga och kapitelförfattarna fick gott stöd inför det fortsatta arbetet. Doktrinarbetet ökar nu farten; slututgåvan ska vara distribuerad vid halvårsskiftet.

JAN REUTERDAHL,  
FÖRSVARSHÖGSKOLAN  
FOTO: ANDREAS KARLSSON/FBB

## Fienden som ett system av system

Wardens systemteori utgår från hypotesen att alla organiska system har samma grundläggande, inbördes beroende systemdelar. Alla delar måste vara intakta för att systemet ska fungera. Genom att förstöra en systemdel bringas hela systemet till kaos eller kollaps. System består av en ledningsfunktion som inriktar systemet, systemförutsättningar för omvandling av en energiform till en annan, infrastruktur för transport av energi mellan systemfunktioner, en befolkning som får systemet att arbeta och en skyddsfunktion mot yttre hot.

En stats ledningsfunktion utgörs av politiker och ledande ämbetsmän, systemförutsättningarna kan vara elsystemet, infrastrukturen vägar och järnvägar, populationen landets befolkning och militärmakten dess skyddsfunktion.

Enligt Warden medger dagens teknologi insatser direkt mot ledningsfunktionen. Om ledningsfunktionen inte kan förstöras fysiskt så kan den isoleras genom insatser mot systemförutsättningarnas hårda mål, t ex ett lands elnät. Kaos uppstår och systemet slutar fungera rationellt. Som bevis anför han ekvationen "Physical x Moral = Outcome," d v s om motståndarens fysiska krigföringsförmåga nedbringas till noll blir moralafaktorn oväsentlig.

